

Tisková zpráva Společnosti učitelů ČJL  
**PROHLÁŠENÍ K ÚSTNÍM MATURITÁM: TŘINÁCT LET  
LIKVIDUJEME LITERÁRNÍ POVĚDOMÍ NAŠICH STUDENTŮ**

Jsme češtináři, kteří zažili selekci literatury ve školách před rokem 1989. Věřili jsme, že po pádu totality ukážeme studentům všechny texty, které nás formovaly, včetně těch dříve cenzurovaných, a že k tomu budeme moci volit neotřelé cesty. A nemohli jsme si stěžovat na nezájem, naši studenti nosili k maturitám pětistránkové seznamy přečtených knih a byli schopni přemýšlet v souvislostech.

V roce 2011 do škol vkročila státní maturita, donutila češtináře osekát literaturu do seznamů a studentům přikázala vybrat si z nich směšných dvacet (ve vyšší úrovni třicet) textů k rozborům. Až do roku 2014 mohli učitelé tvořit seznamy pro jednotlivé třídy a měnit je, ale v roce 2015 ředitelé poprvé schvalovali **školní seznamy maturitní četby**, které se mnohde časem zakonzervovaly do téměř neměnných dokumentů. Postupně se v nich usazovaly stále ty samé, pokud možno tenké knihy a vytvořila se nová „**povinná četba**“. **Její rozborů kolují na internetu, a dokonce se s nimi obchoduje.** I studenti, kteří ještě čtou, je používají, aby nevynechali nějaký formální detail (třeba lyrický subjekt u Máje či novelu u Babičky). **Mnoho autorů a textů zmizelo z jejich povědomí** a literatura se opět stala neoblíbeným předmětem, neboť maturita hodiny češtiny velmi ovlivňuje.

Ačkoli nástup státních maturit provázela velká vlna češtinářských protestů a ústní maturita se spolu se slohy vrátila v roce 2020 zase v rukou škol, mnozí šéfové češtinářů odmítají měnit seznamy četby a dál vyžadují formální analýzy textu. **Změnu může přinést pouze novela zákona, která nebude diktovat systém ústní maturity z češtiny.** Potom snad češtináři vytvoří modely zkoušek, jež nebudou postavené na seznamech a formě a budou v mladých lidech podporovat zájem i o literaturu, s níž se setkají ve škole.

Žádáme akademiky, novináře i politiky, aby problému věnovali pozornost. Pro nás i pro maturanty je nepříjemnou realitou, **ubližuje studentům, učitelům, literárním dílům i jejich autorům.**

**AKTUÁLNÍ POZNÁMKA:**

**Současně se chceme důrazně ohradit proti nápadu Ministerstva financí ČR, který zazněl v Událostech 30. 4. 2023 - navýšit v úvazcích učitelů přímou pedagogickou činnost. My češtináři pracujeme často výrazně nad rámec povinností, naše přípravy, opravy, maturitní administrativa a další práce pro studenty vyžadují velké množství času a vyšší týdenní přiděly hodin by pro nás byly likvidační.**

**Takový signál mohl vyslat jen někdo, kdo školství vůbec nerozumí. Děkujeme za pochopení.**

*Lenka Dohnalová, předsedkyně SUČJL*    tel: 736221840    mail: dohna lenka@email.cz  
*Veronika Valíková, tisková mluvčí SUČJ*    tel: 724843356    mail: ver.valikova@seznam.cz